

AALBORGHUS GYMNASIUM

Metoder i naturgeografi

En kort introduktion

Indhold

1) Hvor og hvornår skal du italesætte metoder i din SRP?	2
2) Metoderne i naturgeografi.....	3

1) Hvor og hvornår skal du italesætte metoder i din SRP?

En vigtig del af din SRP er, at du skal gøre dig overvejelser om de faglige metoder, du har brugt i besvarelsen af opgaven. Det vil sige, at du skal gøre dig tanker om, hvordan de forskellige faglige værktøjer bidrager i din opgavebesvarelse. Det er et af de faglige mål, som du bliver bedømt på til eksamen.

Metodeovervejelser skal indgå følgende steder:

- 1) I din problemformulering: Her skal du beskrive, hvilke metoder, du forestiller dig, er relevante for at besvare dit hovedspørgsmål og underspørgsmål. Se mere om problemformuleringen her: <http://aalborghus.dk/stx/akademisk-skrivning/5-skrivedag/>
 - 2) I din SRP: I sidste del af din indledning (det der på Skrivetag 4 kaldes OVERBLIK) bør du præsentere, hvilke metoder og materialer der benyttes i opgaven. Se mere om indledningen her: <http://aalborghus.dk/stx/akademisk-skrivning/4-skrivedag/>
 - 3) Til den mundtlige eksamen: Metode og videnskabsteori skal både være en del af det ca. 10-minutter lange oplæg, du skal holde i starten af eksaminationen, og den efterfølgende samtale med eksaminator og censor. En rigtig god tilgang til at tale om metode og videnskabsteori er den Videnskabelige Basismodel, du blev introduceret for på Skrivetag 6: <http://aalborghus.dk/stx/akademisk-skrivning/6-skrivedag/>
- Alle kravene til det mundtlige oplæg findes her: http://aalborghus.dk/wp-content/uploads/2020/01/SRP-Det-mundtlige-opl%C3%A6gs-struktur-og-indhold_2020.pdf
 - Alle kravene til den skriftlige opgave findes her: http://aalborghus.dk/wp-content/uploads/2020/01/SRP-Den-skriftlige-opgaves-struktur-og-indhold_2020.pdf

På de følgende sider præsenteres kort nogle af de væsentligste metoder i Naturgeografi. Dette er tænkt som inspiration og kan altså ikke stå i stedet for dybdegående vejledning, så sørg altid for at få diskuteret metoder med dine vejledere.

2) Metoderne i naturgeografi

I naturgeografi arbejdes med en række forskellige metoder; følgende begreber kan indgå i metoderne:

- **Deduktiv metode:** Ud fra en hypotese (begrundet forventning) opstillet på baggrund af teori, kan man teste det man ønsker at undersøge.
- **Induktiv metode:** Her opstilles en teori ud fra observationer uden forudgående teoretisk viden om den specifikke sag.
- **Problemorienteret metode:** Her indkredses de væsentlige geofaglige problemstillinger i analysen af naturen og menneskets omgivelser.
- **Kvalitative data:** Her opnås en viden om en proces eller egenskab ved det man undersøger. Dataindsamling omfatter beskrivelser af processen eller egenskaben og der kan evt. tegnes skitser.
- **Kvantitative data:** Her måles og sættes tal på en sammenhæng der ønskes undersøgt.

Når man arbejder naturgeografisk, indsamles egne data, eller der arbejdes med og fortolkes på andres indsamlede data. Egne data kaldes primære data, og kan indsamles gennem feltarbejde, laboriearbejde eller observationer. Når der arbejdes med og fortolkes på andres indsamlede data, er det i form af kortanalyser og arbejde med modeller. Denne type data kaldes sekundære data, og kan være en væsentlig del af metoden i faget, da nogle datagrundlag og naturgeografiske processer har et omfang hvor egen dataindsamling ikke er mulig i skriveperioden. Der skal heri lægges en væsentlighed i at foretage en udvælgelse og refleksion over, hvordan de sekundære data er indsamlet og de metoder der ligger bag.

På emu.dk præsenteres 7 forskellige fremgangsmåder til naturgeografiske metoder.

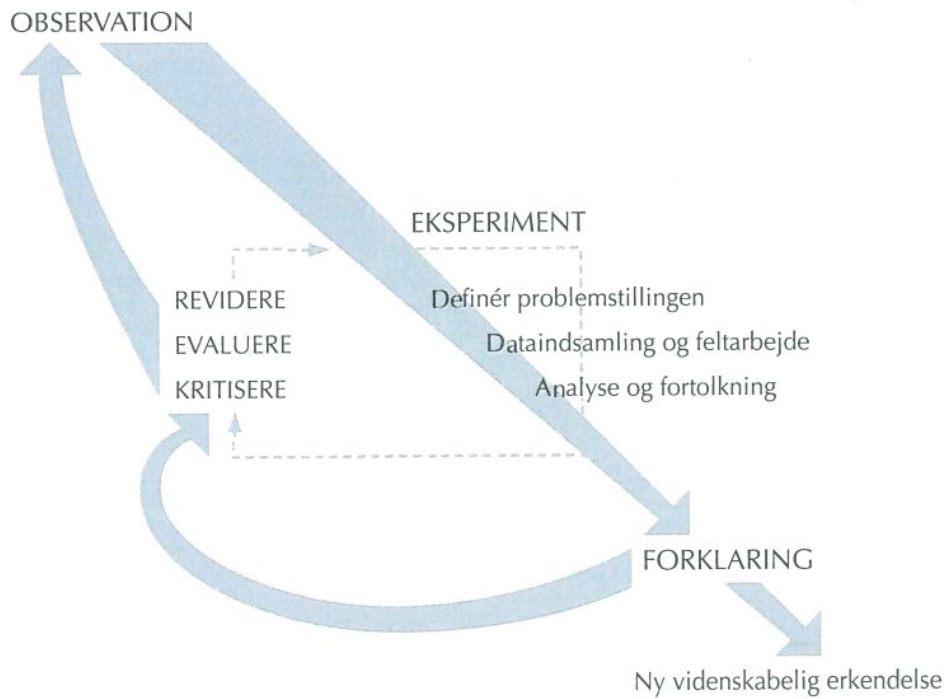
Forskellige typer fremgangsmåder til at indsamle og analysere empiri i naturgeografi:

- 1) Det kvantitative eksperiment. Her er målet er at opstille eller undersøge en sammenhæng mellem årsag og virkning. Komplexiteten er reduceret, så vi kan ændre på en variabel ad gangen (variabelkontrol).

- 2) Det kvalitative eksperiment. Her er målet at anskueliggøre en proces, som foregår i naturen. Eksperimentet er kendetegnet ved en simplificering og evt. skalering. Målet er ikke at kunne lave en matematisk model, men en begrebsmodel - altså en forståelse for processer.
- 3) Feltarbejde - iagttagelser og observation. Feltarbejde består i at indsamle information om et givet sted på et givent tidspunkt. Det er vigtigt beskrive konteksten. Empirien kan indsamles med eller uden at anvende et måleinstrument.
- 4) Laboratorieanalyse af prøver. Der findes en række laboratorieanalyser, som har til formål at finde egenskaber ved prøver. Eksempler på disse kan være: sigteanalyse, glødeprøve, porøsitetbestemmelse m.m. Fælles er, at de kræver en fastlagt procedure for at finde frem til sammenlignelige størrelser. Den viden som fremkommer, er på én gang reproducerbar og kontekstuel.
- 5) Klassifikation af prøver. Klassifikation handler om at sortere empiri efter bestemte egenskaber såsom farve, form, størrelse osv. Der bruges normalt ikke måleinstrumenter. Klassifikation er vigtig for at kunne kæde empiri sammen med teori.
- 6) Analyse af rumlige mønstre: Analyse af rumlige mønstre i empiri er en hjørnesten i naturgeografi. Det kan eksempelvis være analyse af kort.
- 7) Analyse af tabeldata i tid: Når vi anvender tabeldata, eksempelvis i form af grafanalyse i Excel, sker det ofte for at skabe et tidsligt overblik over en udvikling for i sidste ende at kunne komme med en forklaring. Dette sker typisk med én variabel ad gangen.¹

¹ Kilde: <https://emu.dk/stx/naturgeografi/teori-og-metode/metoder-i-naturgeografi>

Indsamlingen af data og behandlingen deraf kan sammenfattes i følgende figur:²



² Kilde: Nørrekjær m.f. (2015), *Naturgeografi C*, Lindhardt og Ringhof, s. 10